

“అమ్మా! అవన్నీ ఎక్కడికే అలా పరుగెత్తిపోతున్నాయి”
అని తన ఆరేండ్ల సుగుణ తల్లి శారతను ప్రశ్నించే సరికి ఆమె ఆలోచనలు చిన్నాభిన్నములైపోయాయి. మరో సారి ఆమె ఇహలోకంలో పడి విలవిల తన్నుకోసాగింది. తనెందుకు, ఎక్కడికి పోతున్నాదో అమెకి మనసుకొచ్చినపు డల్లా హృదయం ద్రవించిపోతోంది. మనసు వేయిముక్కలై పోతోంది. తాను రైల్వో తన ఒక్కగాని ఒక్కకూతురుతో పుట్టింటికిపోతూంది ఎందుకు?

అంత దయాస్వభావుడు అలా మారిపోతాడని ఆమె ఎలా అనుకుంటుంది. “ఇంతకీ అంతాఖర్మ పాపిష్టిబ్రతుకు” అనుకొంటూంటుంది ఆమె.

“ఎలా పోయి తండ్రి నడగడం?” ఈ ప్రశ్న ఆమెని కుతకుత ఉడుకబెట్టింది. కుమిలి కుమిలి ఏడ్చించింది. పెట్టెలోనివారంతా వింతగా అమెవైపు చూస్తున్నారన్నజ్ఞానం కూడా అమెకి లేకుండాపోయింది. మరి ఏడేండ్లు కాపురం చేసిన భర్త ఈనాడు తన్ను తన కట్నంబాపతు తీసుక రమ్మని పుట్టింటికి పంపుతూంటే పోతూన్న తనకి ఎలా బాహ్యప్రపంచం అగుపడుతుంది?

గత జీవితమంతా సినిమా రీలులా ఆమె ముందు తిరిగింది. తన బాల్యం... అదీ అలాగే గడచిపోయింది. నాన్న తాలూకాఫీసు గుమస్తా. వచ్చేవి ఏ నలభైయైదు రూపాయలు. ఇంట్లో అమ్మ, ఇద్దరు అక్కగార్లు జీవితం గడపటం ఓ దుర్లభ సమస్యగా ఉండేది. నాన్న అమ్మని వేపుక తింటూండేవాడు. అడవిడ్డలంటే ఆయన మండిపో యేవాడు. తన బాల్యంలో ఓనాడైనా తండ్రి తనని ఎత్తుకొ న్నాడా! ముద్దాడాడా! ఏనాడూ లేదు. ఎలాగోలాగు దొర్లి పోయాయి ఆరోజులు. తన ఇద్దరక్కగార్ల వివాహాలయే సరికి మూడువేలు అప్పు నిలచింది. అదీ తన తాత ముత్తా తలు సంపాదించిన రెండేకరాల పాలం అమ్మి పెండ్లికి ఖర్చుపెట్టాడాయెను. కట్నం ఒక్కొక్కరికి రెండువేలు పోయవలసాల్సింది. బండంత చాకిరీ. వచ్చే జీతంరాళ్ళు మిగలితేగా!

ఇలాటి సమయాల్లో ఓనాడు అమ్మ తన పెళ్లిమాట ఎత్తి నాన్నను ఎంత గాయపరచిందో, ఆయన ఎంతగా కోప్ప డ్దాడో శాంతకు బాగా మనసుకొచ్చింది. ఎలాగో ఓలాగు లోకానికైనా వెదచి తనపెండ్లి మొదలెట్టాడు. పెళ్లికి ప్రయ

త్నాలు చేశారు. అందరూ వచ్చారు. పెళ్లిమాత్రం అగిపో యేటట్టే అగుపడింది. అనాడు ఎంత కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది. ఎప్పటికీ ఒకటే పాపిష్టిబ్రతుకు అనుకొంది.

కట్నం రెండువేలు తక్షణం చెల్లిస్తేగాని పెండ్లిచేసు కోనన్నాడు పెండ్లికొడుకు. ఇస్తానన్నాడునాన్న. మరిఎక్క డుంచీ తెచ్చిస్తాడు? పెళ్లికొడుకుకు పెళ్లిపెద్దలు సమాధానం చెప్పేసరికి శాంతించాడు. ఎలాగో పెళ్లయిపోయిందని చేసే శాడు నాన్న.

అత్తగారిల్లు తొక్కింది. అప్పట్నుంచే బ్రతుకు ఇంకా నీచమనిపించింది. అత్తగారి ఎత్తిపాడుపులు, అడవిడ్డల అదమాయింపులు ఎక్కువయిపోయాయి. ఇంటివనంతా తనమీదే పడింది. చేస్తాననుకొంది. కానిమాటలు సూటిగా, అకారణంగా తగలసాగాయి. ఎలా ఓరుస్తుంది? ఇలాటి రోజులుకూడా ఆమె గడపేసింది.

ఏడేనిమిదేండ్లు సంసారంచేసిన భర్త ఈనాడు తనకు కాకుండాపోయాడంటే ఆమెకి పట్టలేనంత దుఃఖమొచ్చింది.

“కట్నం తీసుకురా. లేకపోయావా గడప త్రొక్కడ్లు” అన్నాడు భర్త.

అయినా తనభర్తది తప్పుగాదని ఆమెకి బాగాతెలుసు. వెనుక నాట్యమాడించేవారున్నారని తెలుసు. దుష్టశక్తులు అతన్ని ఆవరించినపుడు అతడెలా ఊరుకొంటాడు. ఏం చేస్తాడు. తల్లి, అక్క చెల్లెళ్లు ఒకేపారుపెట్టుకొని తనచెవిలో ఊదేవారు? అతడికి ఒకేమార్గం గోచరించింది. తనమీద విరుసుకపడ్డాడు. తనకి అది బాధాకరమే. అయితే అంత మందిని తాను ఎదిరించి జీవితం గడుపగలడా! బాల్యం నుంచీ ఉన్న సహనం, ఓర్పు, ఎలా వదుల్తాయి. నాన్న ఎంత కోప్పడ్డా, ‘నా కడుపున ఎందుకు పుట్టితివే; చావ రాదూ’ అన్న అమ్మమాటలకే ఓర్పువహించి ఏడ్చిఏడ్చి బ్రతికినరోజులుకూడా లేకపోలేదు. ఐతే తానేంచేస్తుంది? స్త్రీ జన్మం ఎత్తడమే మహా పాపమనిపించింది. ఇంతకీ తన తప్పు ఏముంది? ఎందుకిలా తనజీవితం బాధాకరంగా పరిణమించింది? ఇలాటి ప్రశ్నలు ప్రశ్నలుగానే ఉండి పోయాయి.

ఎలాగైతేనేం రైలువిగింది. ఇల్లు చేరింది. తల్లిచూసి కన్నీరు కార్చింది. ఎంతైనా కన్నకడుపుకు కనికరముండ దూమరి. తండ్రి వచ్చాడు. తనని సరిగానైనా పలుకరించలా. తన చిన్నిబిడ్డనైనా చేతికి తీసుకోకపోయేసరికి ఆమె మనసు చాలా బాధపడింది. అలాటి మూగబాధలు ఎలా ఎవరికి తెలుస్తాయి.

కిక్కురుమనకుండా ఉన్న తండ్రిని ఎలా పరామర్శించి తను వచ్చినకార్యం నివేదించడం? ఆమెకి భయమేసింది. అలోజు ఎలాగో గడచిపోయింది.

రాత్రంతా అమ్మ చెప్పింది. అప్పు నాల్గువేలుదాకా పెరుగుతూందని, ఉన్న ఇల్లు అమ్మినా ఇంకా రెండువేలు మిగులుతుందనీ, ఇక తనెలా తండ్రినడగడం? తాను పుట్టినప్పటినుంచీ ఒకేబాధ. తల్లిదండ్రులను చాలా వేధించాననుకొంది.

పుట్టింట బాధలు, అత్తింట బాధలు ఇక సహించటం ఆమెకు చేతకాదేమో అనిపించింది. అప్పటికి ఒక్కసారిగా ఆమె జీవితంపై రోత జనించింది. తనభర్తకు ఎలా మొఖం చూపించటం? తాను ఎంత లోకువ కాగలిగిందో తెలిసికొనేసరికి ఆమెప్రాణం అవమానంచే, అభిమానంతో కృంగిపోయింది.

ఈ దుష్టశక్తుల్నుంచి విడిపోతే...తల్లి, తండ్రి, భర్త, అత్త ఇత్యాదులు. అయితే తన సుగుణ...ఎలా జీవిస్తుంది. ఒక్కసారి సుగుణను హృదయానికి హత్తుకొంది. పుట్టించినవాడు పెట్టకపోతాడా అనే ధీమా ఆమెలో ప్రవేశించింది.

తన తల్లిపై ఆమెకు ఓ రకంగా సానుభూతి కలిగింది. ఓవేళ తాను చనిపోతే అమ్మ ఏడుస్తుంది అనుకొంది శాంత. చనిపోవడమంటే ఆమెకి భయమనిపించింది. రేపటివరకు బ్రతికేఉంటే తాను ఎందరిని వేధించాలె. ఎన్ని తిట్లు తినాలె. ఎంత బాధపడాలె ఇత్యాదులు ఒక్కసారిగా ఆమె కళ్లోలహృదయాన్ని అణచిపెట్టాయి. తుఫాను వచ్చేముందు సముద్రంలా ఆమె గంభీరత వహించింది.

అంతే. ఆనాడే ఆమె ఈలోకంలోని సుఖదుఃఖాల్ని అనుభవించిన కడపటిరోజు. ఇన్నిదినాలుగా తనని ఎదిరిస్తున్న దుష్టశక్తులకు లొంగిపోయింది. తన ప్రాణమే బలి ఇచ్చింది. ఆమె మూగబాధలు ఆమెతోనే అంతరించిపోయాయి. ఆమెనుగూర్చిన బాధ ఇక ఎవరికి లేదు. అంతే.

ముసలాడి * * * * * మూడో పెళ్లి!

రచన: "నేనే!?"

అబ్బో! యెంత గడుసువాడు! ముసలివాడా! గడుసువాడా! ఎవరి ముసలి? వయ్యాకరణులు వ్యాఖ్యానం చేస్తారు—"ముసలి" అనకూడదు, "ముదుసలి" అనాలి అని. ముసలి అనే మూడక్షరాలు వినగానే ముక్కోపయ్యే ముసలాడికి "ముదుసలి" అని నాల్గక్షరాలు వ్యాకరణరీత్యా అంటే మరెట్టుంటుందో పూహించాలి మీరే. ముసలైతే మనకేం? ఏం లాభం? ఇద్దరు పెళ్లికూతుళ్ళను యేట్లో గలిపి మూడోపెళ్లికి ముచ్చట్లాడుతున్నాడు.

బుగ్గలు పాతాళానికి పీక్చెళ్ళాయి. వెంట్రుకలా స్వచ్ఛమైన తామరేకుల్లాగున్నాయి. క్రావ్డేహెడ్, ధరించేవి గ్లాస్కో ధోవతులు, సంవత్సరంచందాగట్టి "ఆంధ్ర పత్రిక" తెప్పిస్తున్నాడు. దేనికి? నెరిసిన వెంట్రుకలకు ఔషధం, వీర్యవృద్ధినిజేసే మందులు మొదలైనవాటినిగురించిన అడ్వర్టయిజ్ మెంట్లు చదివి తెప్పించాలని. మాటలనందటి మరు పొచ్చింది—దంతాల సంగతి. ప్రకృతిదంతం ఒకటివుంటే వెట్టు. అన్నీ కృత్రిమ దంతాలే. మరి మూడోపెళ్ళి చేసుకోబోయ్యే ఆ తాతయ్య వయస్సెంతుండాలి? తాతయ్య అనగానే తెలుస్తుందిగా అరవైయ్యో వడిలో పడుంటాడని. ఆయన చెల్లెలి (విశ్వస్తలెండి) కి 50,40 సంవత్సరాలమధ్య వున్నాడనుకొండి. వయస్సు లోకానికేం చెప్పమన్నాడు? మన తాత—"అమ్మాయి నీ వయస్సుకూడా యెవరన్నా ఎంతని ప్రశ్నిస్తే 35 అని జవాబీ, మరి నేను 45 అనేస్తా! ఏం?"

"ముసలి" అనిపిస్తాడా, ఎంతమాత్రంకాదు. న్యూస్ పేపర్లలోని అడ్వర్టయిజ్ మెంట్ల ఫలితంగా కాస్తకాస్త నల్లగామారుచున్న ఆ మిశ్రకేశములు, డాక్టర్ కోరాగారి సహాయన ఆతెల్లటి ఆర్థిఫిషియల్ పండ్లు, చేతిలో Hand Stick ఆ తెల్లటి గ్లాస్కో ధోవతులు, నోట్లో Capstan సిగిరెట్టు, కండ్లకు Wilson చలవద్దాలు, చేతికో West-end రిష్టు వాచీ, (బంగారు Chainతో సహా) వేళ్ళకు ఉంగరాలు, గోళ్ళకు ఎరుపురంగు, మెడలో సన్నని నైస్ గా ఒక Gold-Chain ధరించి దండయాత్ర మొదలెట్టాడు మూడో కన్యా న్యేషణానికి. పాపం ఏ ఖర్మంజాలనిపిల్ల పడుతుందో ఆ పకీరి వల్లో. చూస్తున్నాంగా, ఇలాంటివాళ్ళను యియంత్ర యుగంలో. అందరికీ తప్పక తెలిపేస్తాడనే మన చిత్రగుప్త కంపాను. చిత్రగుప్తద్వారా కన్యను కలిగిన తలిదండ్రులు మేల్కొందురు గాక!